

2 . Adamclisi | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2006

Anul: 2006

Cod RAN: 60892.08

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Alexandru Barnea, Robert Constantin, Mihai Severus Ionescu

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia

Raport

Turnul, care se afla pe latura de E a fortificației anexă, a mai fost cercetat și în 1990-1991 de către colectivul Al. Barnea, M. Sâmpetru și M. Ionescu, printr-o secțiune magistrală E-V, de 25 x 1,5 m și alte două secțiuni N-S perpendiculare pe latura de N a turnului.

Cercetarea din acest an a fost determinată de faptul că nu se cunoșteau cu exactitate forma și, mai ales, dimensiunile turnului.

Amplasarea celor cinci secțiuni este următoarea:

- S1 - N -S: 5,5 x 2,5 m;
- S2 - N-S, paralel cu S1, la cca. 3 m E de S1: 6 x 2,5 m, ambele perpendiculare pe latura de S a turnului și prelungirea la N a lui S2, 5,5 x 2,5 m, perpendiculară pe latura de N a turnului;
- S3: 8 x 2,5 m, perpendiculară pe latura de E, frontală, a turnului
- S4: 5,5 x 2 m, perpendiculară pe latura de N a turnului, la 1,3 m E de prelungirea spre N a lui S2.

Din plan rezultă faptul că suntem în fața unui turn rectangular, aflat relativ la mijlocul laturii de E a fortificației, turn ce are următoarele dimensiuni: latura frontală a turnului a avut cca. 18 m, dacă adăugăm pe fiecare parte, interioară și exterioară a acesteia cca. 0,40-0,50 m, grosimea blocurilor de parament demantelate sistematic, până la fundație. Cele două laturi, de N și de S ale turnului au avut cca. 11 m. Deci este vorba de un turn rectangular de 11 x 18 m, dimensiuni exterioare.

Emplectonul păstrat în urma operațiunii de demantelare are o grosime de cca. 1,5 m, deci adăugând grosimea paramentului interior și exterior demantelat rezultă o grosime a zidurilor turnului de cca. 2,50 m, dimensiune confirmată și în anul 2005 când a fost cercetat segmentul de zid al anexei fortificate, pe latura sa de S, lângă poarta de S a cetății, care se adosează la zidul cetății, zonă în care s-a păstrat paramentul exterior.

La un moment dat turnul a fost transformat în turn bastion prin umplerea interiorului său cu o șapă din mortar cu grosimea de 1,10 m.

În epoca medievală timpurie, mărturie stau fragmentele ceramice și vârfurile de săgeată descoperite la cercetarea turnului T1 din colțul de SE al fortificației anexă, zidurile cetății, ale fortificației anexă și implicit ale turnului rectangular T2, au fost demantelate sistematic, în special blocurile de parament, piatra fiind folosită la alte construcții.

În secțiunile S1 și S3 au fost descoperite ziduri din blochete de calcar fasonate, refolosite, legate cu pământ, de la amenajări databile în epoca medievală timpurie.

S-a făcut curățenie în cele trei secțiuni cercetate în 2005, în apropierea porții de S, ocazie cu care a fost descoperită o monedă de bronz în stare precară de conservare. Moneda, descoperită în S2/2005, extramuros,

la nivelul fundației fortificației anexă, se află la dl. Gabriel Talmațchi de la MINAC pentru o posibilă datare.

Stratigrafie: S1, profil V, în caroul 2: 0 -0,25 m - strat vegetal cu piatră și mortar; -0,25 -0,80 m - strat de demantelare/dărâmată cu blocuri de calcar, mortar, rare fragmente ceramice; la cca.-0,75 m zidul medieval timpuriu din blochete de calcar refolosite; -0,80 -1 m nivelul de călcare al locuinței medievale timpurii; în caroul 3: -1,50 -2 m groapa de demantelare a paramentului exterior al turnului. S2, profil E, în c.1: - 0 -0,25 m - strat vegetal; -0,25 -1,20 m - strat de demantelare; -1,25 -1,35 m - nivel de locuire medieval timpuriu; -1,35 -2 m groapa de demantelare a paramentului exterior; în c.3, cca. -0,20 -0,70 m - pământ galben rezultat din colmatare. S2, prelungire N, profil V, c.2: 0 -0,20 m – vegetal; -0,20 -0,30 m - lut, nivelul de călcare al turnului; -0,30 m - șapa de mortar ce a transformat turnul în turn bastion; -0,30 -0,80 m - strat de demantelare. S3, profil S, caroul 4:0 -0,15 m - strat vegetal; -0,15 -1,10 m - strat de demantelare/dărâmată; -1,10 -1,25 m - nivel medieval timpuriu, cu ceramică, fragmente de oale borcan, datare sec. X-XI p.Chr.; -1,25 -1,80 m - groapa de scoatere a paramentului exterior al turnului. S4, profil V, c.3: 0 -0,25 m - strat vegetal; -0,25 -1,10 m groapa de demantelare a paramentului exterior.

Apeductele cetății

Au mai fost făcute observații și înregistrări topo și foto în zona apeductelor din zona Cișmea și Valea Cetății.

Este vorba atât de apeducte de tip canalis structilis, cât și de un apeduct din tubuli.

Fabrica de diatomită

În zona fostei fabrici de diatomită s-a realizat o supraveghere la o săpătură mecanică pentru amplasarea a trei stâlpi pentru rețeaua electrică ce va alimenta o viitoare mănăstire. De asemenea, a mai fost supravegheată și săparea gropilor pentru stâlpii gardului ce delimitează curtea mănăstirii. Nu au fost descoperite materiale arheologice.

Abrud

În septembrie 2006 a fost realizată o cercetare de teren împreună cu colegii de la MA Mangalia, în zona localității Abrud, unde au fost înregistrate GPS puncte mai vechi semnalate de prof. dr. Alexandru Barnea și de subsemnatul: apeducte, așezare romană, așezare getică, locuire medievală timpurie și, la 300 m S de izvoarele de la capătul de E al văii, unde sunt două cișmele părăsite, pe un platou, a fost descoperită și înregistrată o așezare de epocă romană, sec. II-III. De subliniat că la suprafață se afla mult material ceramic. Lângă cele două cișmele părăsite se află și un punct de interes paleontologic, unde au fost descoperite fosile de faună marină.

Turnul cercetat este un turn rectangular de 11 x 18 m, aflat relativ la mijlocul laturii de S a fortificației anexă. Paramentul exterior și cel interior au fost demantelate sistematic, până la fundație, în epoca medievală timpurie. Într-o faza ulterioară construirii anexei, turnul a fost transformat în turn bastion.

La acest turn au fost făcute reparații, inclusiv în sec. VI p.Chr, câtă vreme a fost refolosit și un capitel ionic impostă cu o cruce bizantină, databil în sec. V-VI.

În S1 și S3 s-au descoperit amenajări (locuințe?) databile în epoca medievală timpurie prin ceramica fragmentară - fragmente de oale borcan, ceea ce demonstrează afirmația de mai sus.

Considerăm că, în urma unor campanii viitoare, și fortificația anexă ar putea intra într-un program de consolidare, restaurare, ea reprezentând un monument de maximă importanță arheologică, completându-se astfel imaginea cetății în sec. IV-VI p.Chr.

Informații suplimentare online

[Raportul 3560 din cronica.cimec.ro](http://raportul3560.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)